

Η Παναγία Θεοτόκος «θησαυρός σωτηρίας» και «πηγή αφθαρσίας»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#)

Γ΄ Τροπάριον

«Θησαυρόν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας,

τὴν σὲ κυήσασαν, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας,

τοῖς κραυγάζουσιν ἔδειξας· ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ».

Τὸ ρῆμα τῆς προτάσεως εἶναι τὸ «ἔδειξας», πὺ σημαίνει ἀνέδειξες, ἀπέδειξες. Ὁ ποιητὴς τοῦ Κανόνος ἀπευθύνεται στὸν Χριστὸ καὶ τοῦ λέει: «ἔδειξας τὴν σὲ κυήσασαν», δηλαδή, ἀνέδειξες αὐτὴν πὺ σὲ κυοφόρησε, αὐτὴν πὺ σὲ γέννησε, τὴν Παναγία Μητέρα σου..., καὶ στὴ συνέχεια ἀναφέρει τέσσερα χαρακτηριστικά:

πρῶτον, «*θησαυρόν σωτηρίας*»: τὴν ἀνέδειξες πλοῦτο σωτηρίας, πηγὴ ἀφθονη σωτηρίας. Διότι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος εἶναι «*σωτηρίας ἢ πρόξενος*», ἀφοῦ γέννησε τὸν σωτήρα τοῦ κόσμου, τὸν Χριστό. Λέμε καὶ σ' ἓνα ἀπὸ τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια:

«Χαῖρε σεμνή, ἡ Θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα εἰς πάντων σωτηρίαν, δι' ἧς γένος τῶν ἀνθρώπων εὐράτο τὴν σωτηρίαν· διὰ σοῦ εὐροίμεν Παράδεισον, Θεοτόκε ἀγνή εὐλογημένη».

Ἡ Παναγία εἶναι θησαυρὸς σωτηρίας ὄχι μόνο γιατί γέννησε τὸν σωτήρα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ γιατί μὲ τίς πρεσβεῖες καὶ μεσιτεῖες τῆς σώζει καὶ κάθε ἓνα πὺ μὲ πίστι τὴν ἐπικαλεῖται καὶ ζητᾷ τὴ βοήθειά τῆς. Πόσες φορές μπροστὰ σ' ἓνα κίνδυνο δὲν φωνάξαμε «Παναγία μου!» καὶ δὲν εἶδαμε ἀμέσως τὴν ἄμεσι βοήθειά τῆς;

Ἀλλὰ ἡ Παναγία ἀνεδείχθη, κατὰ τὸν ὕμνογράφο, καὶ «*πηγὴ ἀφθαρσίας*». Κι αὐτό, γιατί γέννησε τὸν ζωοδότη Χριστό, πὺ νίκησε τὴ φθορὰ καὶ τὸν θάνατο καὶ χάρισε μὲ τὴν Ἀνάστασί του ἀφθαρσία καὶ ζωὴ αἰώνιο.

Αὐτὴ τὴ φράσι, «*πηγὴν ἀφθαρσίας*», τὴν πῆρε πιθανὸν ὁ ποιητὴς ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιμο Κανόνα τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸν εἶρμό τῆς γ΄ ὠδῆς πὺ λέει:

«Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν, οὐκ ἐκ πέτρας ἀγόνου τερατουργούμενον, ἀλλ' ἀφθαρσίας πηγὴν ἐκ τάφου ὀμβρήσαντος Χριστοῦ, ἐν ᾧ στερεοούμεθα».

Τρίτον, «*καὶ πύργον ἀσφαλείας*». Ἀνέδειξες Χριστὲ αὐτὴν πὺ σὲ γέννησε «*καὶ πύργον ἀσφαλείας*». Ἐναν πύργο στὸν ὁποῖο ὄσοι καταφεύγουν καὶ ζητήσουν

προστασία βρίσκουν βοήθεια και ασφάλεια. Κάτω από την προστασία της Παναγίας δεν κινδυνεύουν ούτε από όρατους ούτε από άοράτους έχθρους. Ούτε από τους κακοποιούς ανθρώπους ούτε από τους πονηρούς δαίμονες. Ἡ Παναγία εἶναι πύργος ἀπόρθητος. Γι' αὐτὸ καὶ ψάλλουμε στοὺς Χαιρετισμοὺς «Χαῖρε τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος, χαῖρε τῆς βασιλείας τὸ ἀπόρθητον τεῖχος».

Τέλος, ἡ Παναγία εἶναι καὶ «θύρα μετανοίας». Μὲ ποιὰ ἔννοια; Ὅσοι ἀμαρτωλοὶ καταφεύγουν σ' αὐτὴν καὶ ζητοῦν νὰ μεσιτεύσει γιὰ τὴν ἄφεσι τῶν ἀμαρτιῶν τους, ἡ Παναγία μὲ προθυμία μεταφέρει τὸ αἴτημά τους στὸν υἱὸ καὶ Θεὸ της καὶ ζητᾷ ἀπ' αὐτὸν τὴ συγχώρησι. Αὐτὴ ἐγγυᾶται καὶ τὴν μετάνοια αὐτῶν ποὺ μὲ συντριβὴ καὶ δάκρυα ζητοῦν τὴ μεσιτεία της.

Ἄς θυμηθοῦμε καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἁγίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, μιᾶς πολὺ ἀμαρτωλῆς γυναίκας, ποὺ ὅταν πῆγε στοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ στὴν προσπάθειά της νὰ περάσει στὸν Πανάγιο Τάφο ἐμποδίστηκε, κατέφυγε σὲ μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ παρακάλεσε τὴν μητέρα τοῦ Χριστοῦ νὰ μεσιτεύσει γιὰ τὴ σωτηρία της καὶ νὰ ἐγγυηθεῖ γιὰ τὴν μετάνοιά της. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ εἰκόνα ἐκείνη ὀνομάστηκε *Παναγία ἡ Ἐγγυήτρια*.

Αὐτὸ ζητᾷμε καὶ στὴ ὠραιότατη ἐκείνη προσευχὴ ποὺ λέμε κάθε βράδυ στὸ Ἀπόδειπνο, τὸ «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε». Σὲ κάποιο σημεῖο παρακαλοῦμε τὴν Παναγία: «... καὶ τὸν σὸν Υἱὸν καὶ ἡμῶν Δεσπότην καὶ Κύριον, τῇ μητρικῇ σου παρρησίᾳ χρωμένῃ δυσώπησον, ἵνα ἀνοίξῃ κάμοι τὰ φιλόανθρωπα σπλάχνα τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος, καὶ παριδῶν μου τὰ ἀναρίθμητα πταίσματα ἐπιστρέψῃ με πρὸς μετάνοιαν καὶ τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν ἐργάτην δόκιμον ἀναδείξῃ με».

Ὁ Χριστὸς λοιπὸν ἀνέδειξε τὴν Παναγία «θησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας». Σὲ ποιούς τὴν ἀνέδειξε; Σ' αὐτοὺς ποὺ μαζί μὲ τοὺς Τρεῖς Παῖδας τὸν ὕμνου κραυγάζοντας· «ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεός, εὐλογητός εἶ».

Ἄς τὸν ὕμνοῦμε κ' ἐμεῖς μαζί μὲ τοὺς εὐαγεῖς Παῖδες ὥστε νὰ ἔχουμε τὴν Παναγία *θησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας*».

Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος κ. Χατζηγιάνκου

Πηγή: churchofcyprus.org.cy